

Γενική Συνέλευση της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ – ΒΕΝΕΤΙΑ –

1η Ιουλίου 2016 – Βένετο (Περιφέρεια Βένετο)

Σε συνέχεια των προηγούμενων Διακηρύξεων της Διαμεσογειακής Επιτροπής της CPMR,¹ τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης –που συγκεντρώθηκαν στη Βενετία την 1^η Ιουλίου 2016– επιθυμούν να διαβιβάσουν τα ακόλουθα πολιτικά μηνύματα στους ευρωπαϊκούς και στους διεθνείς θεσμούς καθώς και στους κεντρικούς δρώντες και ενδιαφερομένους στην περιοχή της Μεσογείου:

Ι. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΟΙΝΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ ΜΕ ΚΟΙΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΕΔΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΗ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Η Διαμεσογειακή Επιτροπή, που συνήλθε σήμερα, επαναλαμβάνει emphaticά την αγωνία και τη βαθιά αλληλεγγύη της προς τους πολίτες όλων των χωρών που έχουν πληγεί από τρομοκρατικά χτυπήματα και προς τους εκατομμύρια ανθρώπους που καθημερινά αναγκάζονται να εκτοπιστούν για να επιβιώσουν, εξαιτίας πολέμου, τρομοκρατίας, δικτατορίας, ακραίας φτώχειας ή ακραίων κλιματικών συνθηκών. Σε αυτό το περίπλοκο γεωπολιτικό πλαίσιο και την ανθρωπιστική κρίση και ιδίως όσον αφορά στις προκλήσεις στους τομείς της ασφάλειας και της μετανάστευσης, η Διαμεσογειακή Επιτροπή:

- Παρατηρεί** ότι οι κοινές προκλήσεις στους τομείς της ασφάλειας και της μετανάστευσης κάθε άλλο παρά βαίνουν προς επίλυση. Η διεθνής κοινότητα και η ΕΕ, μαζί με όλους τους πολίτες, πρέπει να συνεχίσουν να συνεργάζονται για να βελτιωθεί η κατάσταση και ταυτόχρονα να επιδιώκουν την ειρήνη και την κοινωνικοοικονομική συνοχή, σε μια προσπάθεια να αντιστραφεί η τάση. Η μεταναστευτική κρίση συνεχίζει να αποτελεί μείζον πρόβλημα, με φρικτές τραγωδίες να συμβαίνουν σε όλες τις μεσογειακές οδούς και ιδίως στην ανατολική και κεντρική Μεσόγειο, όπου οι διακινητές εστιάζουν τη δράση τους ενόψει καλοκαιριού, ως αποτέλεσμα του κλεισίματος της «βαλκανικής οδού».
- Θεωρεί** ότι αυτή η κρίση έχει αναδείξει σημαντικά διοικητικά και πολιτικά ζητήματα τα οποία υποεκτιμούνταν επί μακρόν², συνέβαλαν στην ταχεία εξάπλωση της ανθρωπιστικής κρίσης και επαπειλούν την ευημερία των μεταναστών και όλων των κοινωνιών μας. Μέχρι σήμερα, η απόκριση της ΕΕ –με τη συνολική προσέγγισή της, την ατζέντα για τη μετανάστευση και τα διάφορα μέτρα και ταμεία της³– βελτιώνεται αλλά παραμένει μάλλον ανεπαρκής. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στη Μεσόγειο συχνά αντιμετωπίζουν αυτήν την ανθρωπιστική κρίση στα εδάφη τους μόνοι και σε ad hoc βάση, χωρίς τους απαραίτητους πόρους και τα μέσα. Επιπλέον, παρά τον καθοριστικό ρόλο τους στην αντιμετώπιση της κρίσης, η παρουσία αυτών των αρχών στον διάλογο για τη χάραξη πολιτικών για το ζήτημα απολύτως ελλιπής.
- Υπογραμμίζει** ότι οι περιφέρειές της –μέσω των ομάδων εργασίας τους και της επιχειρησιακής ομάδας της CPMR για τη μετανάστευση– διεξήγαγαν διάφορες εκστρατείες και ανέλαβαν δράσεις υποστήριξης απευθυνόμενες προς τους ευρωπαϊκούς θεσμούς⁴. Επίσης, συμμετείχαν σε πολλές ανταλλαγές βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την υποδοχή και την ένταξη των προσφύγων στην κοινωνία, στην οικονομία και στο σύστημα υγείας, ενώ συμμετείχαν και σε έργα ευρωπαϊκής συνεργασίας (μέσω των AMIF, DEAR) ή πιλοτικές πρωτοβουλίες (π.χ. MIPEX-REG).
- Τονίζει** ότι, αν και ο μηχανισμός μετεγκατάστασης των προσφύγων από την Ελλάδα και την Ιταλία σε άλλα κράτη μέλη υπολειπεται (μόλις 1% του συμφωνηθέντος αριθμού), ορισμένες περιφέρειες έχουν εκφράσει στα κράτη

¹ (Βαρκελώνη 2013, Πάτρα 2014, Βενετία 2014, Μασσαλία 2014, Ναύπλιο και Ραμπάτ 2015)

² Έλεγχος συνόρων, διαδικασία χορήγησης ασύλου, διεθνής συνεργασία κτλ.

³ Η μεταφορά πιστώσεων που εγκρίθηκε στη σύνοδο κορυφής της Βαλέτα μεταξύ ΕΕ και Αφρικής, το νέο μέσο βοήθειας έκτακτης ανάγκης ή οι προσπάθειες συντονισμού των πολιτικών για τη μετανάστευση, την εξωτερική δράση και τη γειτονία.

⁴ Σε αυτές περιλαμβάνονται πρωτοβουλίες όπως η κοινή επιστολή την οποία έστειλαν οι περιφέρειες Αττικής, Σικελίας και Λατίου προς τους επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με θέμα την ανάγκη να ενισχυθεί ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη διευθέτηση του μεταναστευτικού ζητήματος διευκολύνοντας την πρόσβασή τους σε χρηματοδοτικά μέσα και σε ταμεία και αντιμετωπίζοντας τα κρίσιμα ζητήματα «ειδικών ομάδων» όπως τα ασυνόδευτα ανήλικα.

και στην ΕΕ τη διάθεσή τους να δεχθούν χιλιάδες πρόσφυγες. Έτσι, ορισμένες περιφέρειες της Διαμεσογειακής Επιτροπής ήδη προετοιμάζουν συστήματα υποδοχής για αυτό το ενδεχόμενο, ενώ υπογράφουν και διμερείς συμφωνίες για να τονώσουν τη μετεγκατάσταση και την περαιτέρω ένταξη των μεταναστών στα συστήματα υγείας τους. Μέτρα σαν αυτά πρέπει να τα ενθαρρύνουν και να τα στηρίζουν η ΕΕ και τα κράτη μέλη, ώστε να επιταχυνθούν οι διοικητικές διαδικασίες και να αυξηθεί η αποδοτικότητα σε όλα τα επίπεδα.

5. **Καλεί** ξανά την ΕΕ και τους θεσμούς των κρατών να κάνουν τα παρακάτω:
 - ο Να δώσουν περισσότερη βοήθεια και πόρους στους τοπικούς και περιφερειακούς δρώντες (π.χ. Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης) όχι μόνο για να διαχειριστούν τη μεταναστευτική κρίση (υποδοχή και ένταξη) αλλά και για να αντιμετωπίσουν τις παράπλευρες επιπτώσεις του ζητήματος σε βάθος χρόνου.
 - ο Να αναμείξουν περισσότερο τους τοπικούς και περιφερειακούς δρώντες στον διάλογο και στις αποφάσεις που θα λάβει η ΕΕ ως μέρος μιας ολοκληρωμένης ευρωπαϊκής λύσης η οποία θα συμπληρώνει τις επιμέρους λύσεις των κρατών.
 - ο Να λάβουν μέτρα για μια διατηρήσιμη και αποδοτική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών ως τμήμα μιας ευρύτερης στρατηγικής για την αντιμετώπιση των κοινών κοινωνικοοικονομικών και πολιτικών προκλήσεων στη Μεσόγειο.
 - ο Να προσαρμόσουν σταδιακά στο μεταναστευτικό πρόβλημα τα προγράμματα εδαφικής συνεργασίας που εκπονούνται στη Μεσόγειο κατά τη διανύμενη και την προσεχή περίοδο προγραμματισμού (πιθανώς και με αυξημένη χρηματοδότηση) καθώς και τη μελλοντική πολιτική συνοχής για την περίοδο μετά το 2020 (με αυξημένη χρηματοδότηση και προτεραιότητες ειδικά για τη μετανάστευση⁵).
6. **Υποστηρίζει** ότι χρειάζεται να προωθηθεί περαιτέρω ο διάλογος μεταξύ πολιτισμών και θρησκειών στη Μεσόγειο, ιδίως ανάμεσα στους πρόσφυγες και στις κοινωνίες των περιφερειών μας που τους υποδέχονται (με έμφαση στους νέους).⁶ Σε αυτήν την κατεύθυνση θα ήταν πολύ χρήσιμο να χρησιμοποιηθεί η «εργαλειοθήκη» την οποία πρότεινε το Κογκρέσο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά την 30^η σύνοδό του, τον Μάρτιο του 2016, με σκοπό να αποτραπεί η ριζοσπαστικοποίηση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.
7. **Επιδοκιμάζει** το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με ημερομηνία 12 Απριλίου 2016, το οποίο αναφέρεται στην κατάσταση στη Μεσόγειο και αναγνωρίζει τον ρόλο των περιφερειών στην ένταξη των προσφύγων και την ανάγκη για ανθρωπιστικές βίζες, αναθεώρηση του Κανονισμού του Δουβλίνου, συνεργασία με τρίτες χώρες και πρόσθετη χρηματοδότηση για επιμερισμό της ευθύνης διευθέτησης του μεταναστευτικού και προσφυγικού.
8. **Προειδοποιεί** ότι –ακόμη κι αν αποτελεί βήμα προόδου στη διαχείριση της μεταναστευτικής κρίσης, ακόμη κι αν η πρόθεση είναι να καταπολεμηθούν τα γενεσιουργά αίτια της μετανάστευσης– το νέο πλαίσιο εταιρικής σχέσης για τη μετανάστευση παραβλέπει τον ρόλο που θα μπορούσαν να διαδραματίσουν οι τοπικοί και περιφερειακοί δρώντες σε σχέση με την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, την αποκέντρωση και τις εδαφικές συνεργασίες. Οι τοπικοί και περιφερειακοί δρώντες πρέπει να μετέχουν μαζί με τα κράτη σε όσες διεργασίες αφορούν στα κατάλληλα προσαρμοσμένα «σύμφωνα» με τρίτες χώρες.
9. **Δεσμεύεται** ότι θα συνεχίσει να ασχολείται με τη μετανάστευση στο πλαίσιο της ανανεωμένης δικαιοδοσίας της επιχειρησιακής ομάδας της CPMR για τη μετανάστευση, έχοντας κατά νου τις αρχές της Διαμεσογειακής Επιτροπής που συμφωνήθηκαν το 2014 και τα κύρια πολιτικά μηνύματα της CPMR και της ARLEM για το ζήτημα.
10. **Παροτρύνει** όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ να αναβαθμίσουν τον ρόλο του ΟΗΕ και ειδικά της UNHCR για να εναρμονίσουν τις πολιτικές τους για τις διεθνείς νομικές υποχρεώσεις για την προστασία των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο, και να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να βελτιώσουν τη συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΕΔΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Όσον αφορά στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη, στην αποκέντρωση και στη συνοχή της Μεσογείου, η Διαμεσογειακή Επιτροπή έχει ήδη δηλώσει ότι χρειάζεται να «εδαφοποιηθεί» η ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας καθώς και να τονωθούν οι μακροπεριφερειακές στρατηγικές και οι στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες. Έτσι, και σε συμφωνία με τα σχέδια δράσης των ομάδων εργασίας της για την «εδαφική συνεργασία και τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές» και για την «κοινωνικοοικονομική συνοχή», η Διαμεσογειακή Επιτροπή:

11. Υπενθυμίζει τις προτάσεις της για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ΕΠΓ) και την ενότητα που αναφέρεται στον Νότο (περιλαμβάνονται στην κοινή απάντηση της CPMR προς τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση της ΕΠΓ και στη Διακήρυξη του Ραμπάτ) και επαναλαμβάνει ότι επικροτεί την κοινή ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που δημοσιεύτηκε στις 18 Νοεμβρίου 2015.
12. **Επιμένει** ότι είναι σημαντικό να αναμειχθούν περισσότερο οι τοπικοί και περιφερειακοί δρώντες και να εξεταστεί το ενδεχόμενο προσαρμογής της ΕΠΓ στις έννοιες, στις αρχές και στη μεθοδολογία της ευρωπαϊκής πολιτικής συνοχής, συνδέοντάς τη με την προώθηση αναδυόμενων στρατηγικών ή πρωτοβουλιών για τις μακροπεριφέρειες και τις θαλάσσιες λεκάνες (π.χ. «WestMed») και αξιοποιώντας πλήρως την αξία της εδαφικής και αποκεντρωμένης

⁵ Αυτό θα μπορούσε να συμπληρώσει την αποτελεσματικότητα άλλων ευρωπαϊκών ταμείων και μέσων, δίνοντας αμεσότερο ρόλο στις περιφέρειες.

⁶ Αυτός ο διάλογος θα μπορούσε να μειώσει τον ριζοσπαστισμό, να στηρίξει τη συνεργασία με τις χώρες προέλευσης των μεταναστών και να δομήσει σχέσεις εμπιστοσύνης και αλληλεγγύης που θα διαρκέσουν.

συνεργασίας. Ιδίως μέσω των εργασιών του προγράμματος [ENI CBC MED](#), του [άξονα 4 του προγράμματος Interreg MED](#) και των οριζόντιων έργων του, και των υπόλοιπων προγραμμάτων που αφορούν στην περιοχή.

13. **Υπογραμμίζει** ότι διατηρήσιμη, αρμονική και πολυκεντρική ανάπτυξη και συνοχή στη Μεσόγειο μπορεί να υπάρξει μόνο αν πραγματοποιηθούν η ιδέα και το μοντέλο της ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης. Αυτό το μοντέλο ανάπτυξης πρέπει να βασίζεται στη αειφορία, στην πραγματική αποκέντρωση των εξουσιών και ανάθεσή τους στα εδάφη, σε δημοκρατική και συμμετοχική πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και σε αποτελεσματική ενοποίηση όσων πολιτικών και μέτρων επηρεάζουν άμεσα το έδαφος και τους πολίτες σε σχέση με τα εξής:
- Κλίμα, περιβάλλον και ενέργεια (πολιτικές, μέτρα και δράσεις για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό των επιπτώσεων της στις ακτές, διαχείριση προστατευόμενων περιοχών και υπηρεσιών οικοσυστήματος, διαχείριση αποβλήτων και υδάτων, μέτρα για την ενεργειακή αποδοτικότητα των κτηρίων, προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αιφώρες μεταφορές...)
 - Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης και χωροταξικός σχεδιασμός (πολιτικές, μέτρα και δράσεις για την προώθηση αιφώρων τουριστικών και πολιτισμικών υπηρεσιών, της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης, του ολοκληρωμένου πολεοδομικού σχεδιασμού και της σχέσης του με τον περιφερειακό και τον εθνικό σχεδιασμό, της ολοκληρωμένης διαχείρισης παράκτιων ζωνών και του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, της ένταξης των νέων, της κατάρτισης, της κινητικότητας και της εκπαίδευσης, της απασχόλησης, της πράσινης και της γαλάζιας οικονομίας...)
 - Διαχείριση της μετανάστευσης (πολιτικές, μέτρα και δράσεις για την υποστήριξη των εθνικών αρχών και των κοινωνιών στην υποδοχή των μεταναστών, στην κοινωνικοοικονομική ένταξη και στη διαπολιτισμική μεσολάβηση...)
14. **Υπογραμμίζει** ότι το μοντέλο της ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης θα μπορούσε να αποτελέσει θεμέλιο λίθο για την προώθηση της εδαφικής διπλωματίας, σχέσεων συνεργασίας και απτών δράσεων ή έργων που θα μπορούσαν να τονώσουν τη μεσογειακή ολοκλήρωση και τον αντίκτυπο των εθνικών και πολυμερών πολιτικών.
15. **Προτίθεται** να συνεχίσει να εξετάζει αυτό το μοντέλο ανάπτυξης και τις πιθανές εφαρμογές του μέσω της μεσογειακής συνεργασίας στο πλαίσιο των μελλοντικών δραστηριοτήτων του *Φόρουμ τοπικών και περιφερειακών αρχών της Μεσογείου* και των δραστηριοτήτων για την ανάπτυξη ικανοτήτων στον Νότο τις οποίες προβλέπει η [PLATFORMA](#). Επίσης, δεσμεύεται ότι θα συνεχίσει να προωθεί τον πολυεπίπεδο συντονισμό με τους συνεργαζόμενους οργανισμούς (π.χ. UfM και CMI) και με τα δίκτυα υποεθνικών αρχών (π.χ. MedCities, Arco Latino, UCLG Med Commission), αποσκοπώντας σε απτές δράσεις και έργα, στα οποία θα συμμετέχουν ολοένα περισσότερο οι ενδιαφερόμενοι της νότιας Μεσογείου.
16. **Χαιρετίζει** την υπογραφή μνημονίου συμφωνίας με το δίκτυο [MedCities](#), το οποίο επισημοποιεί την υφιστάμενη συνεργασία και θέτει τη βάση για μελλοντικές κοινές δράσεις.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΕΤΣΕ

Όσον αφορά στην **ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής**, η Διαμεσογειακή Επιτροπή σημειώνει ότι τα πιο πρόσφατα στατιστικά στοιχεία για την περιφερειακή ανάπτυξη δείχνουν ότι αυξάνονται οι ανισότητες ανάμεσα στις περιφέρειες της Ευρώπης και επιβεβαιώνουν ότι πολλές περιφέρειες της Μεσογείου (ιδίως στην Ελλάδα και στην Ισπανία) βρίσκονται κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Τούτου δοθέντος, η Διαμεσογειακή Επιτροπή:

17. **Ζητεί μεγαλύτερη στήριξη από την ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής για να καταπολεμηθούν οι περιφερειακές ανισότητες** στο μέλλον, κυρίως σε όσες περιφέρειες ακόμη ανακάμπτουν από την οικονομική κρίση. Επειδή ορισμένα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατακρίνουν την πολιτική συνοχής ότι δεν προσδίδει αξία, χρειάζεται συντονισμένη δράση από τη CPMR, με τη στήριξη της Διαμεσογειακής Επιτροπής, για να διαφυλάξουμε την πολιτική συνοχής ως πολιτική επενδύσεων για όλες τις περιφέρειες της ΕΕ στην περίοδο μετά το 2020. Επιπλέον, όσον αφορά στην εδαφική συνεργασία –και σε συνδυασμό με τα αντίστοιχα προγράμματα που θα υλοποιηθούν στη Μεσόγειο την περίοδο μετά το 2020– πρέπει να εξεταστεί η εκπόνηση ενός νέου προγράμματος εδαφικής συνεργασίας για τα νησιά της Μεσογείου σαν εκείνο που ήδη υπάρχει για τη Μαδέρα, τις Αζόρες και τα Κανάρια Νησιά.
18. **Προειδοποιεί** ότι, αν παραμείνει ως έχει, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) θα παραλείψει ορισμένα εδάφη της ΕΕ, διότι οι παρεμβάσεις του στοχεύουν μόνο στην αύξηση του όγκου των επενδύσεων στην Ευρώπη, χωρίς να εξετάζονται σοβαρά οι στόχοι της ΕΕ για ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.
19. **Θεωρεί** ότι πρέπει να προβλεφθεί στενότερη σχέση με την πολιτική συνοχής, που να εγγυάται την αποτελεσματική ανάμειξη των περιφερειών, οι οποίες είναι σε πλεονεκτική θέση για την ενεργοποίηση επενδύσεων στα εδάφη.

II. ΤΟΝΩΣΗ ΤΗΣ ΓΑΛΑΖΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΜΕ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΜΕΣΩ ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ

ΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ UFM ΓΙΑ ΤΗ ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ WESTMED ΚΑΙ ΤΗ EUSAIR

Η Διαμεσογειακή Επιτροπή έχει ήδη χαιρετίσει και στηρίζει πλήρως τη [Διακήρυξη](#) που εκδόθηκε μετά την [υπουργική διάσκεψη της Ένωσης για τη Μεσόγειο με θέμα τη γαλάζια οικονομία](#), το 2015. Έχει επίσης προσφέρει τη συμβολή της, μετά τις εργασίες σε περιφερειακό επίπεδο, σε σχέση με τη διακομματική ομάδα [SEARICA](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και σε συμφωνία με τη [θαλάσσια ατζέντα της CPMR](#) και το [έγγραφο πολιτικής της COM&CAP MarInA-Med για μια ολοκληρωμένη θαλάσσια προσέγγιση στη Μεσόγειο](#). Σε αυτό το πλαίσιο, η Διαμεσογειακή Επιτροπή:

20. **Υπενθυμίζει** ότι είναι πολύ σημαντικό να τονωθεί η γαλάζια οικονομία στη Μεσόγειο και ταυτόχρονα να βελτιωθούν η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και ο σχεδιασμός θαλάσσιων και παράκτιων προγραμμάτων, προστατεύοντας το περιβάλλον από τις επιδράσεις του ανθρώπου ή μειώνοντας τις επιδράσεις αυτές και προωθώντας την απασχόληση, την καινοτομία και τις επιχειρηματικές ευκαιρίες που βασίζονται στη γνώση μέσω της ανάπτυξης των κύριων θαλάσσιων τομέων τους οποίους περιλαμβάνει η στρατηγική για τη γαλάζια ανάπτυξη.
21. **Επικροτεί** την απόφαση την οποία έλαβε η Ένωση για τη Μεσόγειο, τον Μάιο του 2016 στο Τουρκού, να περιλάβει τη CPMR και τη Διαμεσογειακή Επιτροπή ως [μόνιμους παρατηρητές στην ομάδα εργασίας της για τη γαλάζια οικονομία](#). Η Διαμεσογειακή Επιτροπή της CPMR προσμένει να συνεισφέρει στις εργασίες της ομάδας και να ενισχύσει τη συνεργασία της με τη γραμματεία της Ένωσης για τη Μεσόγειο στο πλαίσιο του υπάρχοντος μνημονίου συνεργασίας και επιθυμώντας να συνεισφέρει απτά στις ναυτιλιακές και θαλάσσιες δραστηριότητες.
22. **Χαιρετίζει** τις τελευταίες εξελίξεις σχετικά με την πρωτοβουλία [WestMed](#), τις λεπτομέρειες της οποίας συζητούν οι αρμόδιες κρατικές αρχές, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ένωση για τη Μεσόγειο, και η οποία προχωρά καλά. Επίσης χαιρετίζει το ότι αναπτύσσεται βάσει των αρχών [ASUR](#) και σύμφωνα με τις απαιτήσεις που έχουν εκφράσει η Διαμεσογειακή Επιτροπή και οι περιφέρειές της. Η Διαμεσογειακή Επιτροπή θα συμβάλει στις προσεχείς δραστηριότητες (εκθέσεις, εκδηλώσεις, διαβούλευση, σχέδιο δράσης) όπως έκανε ήδη με τη βοήθεια των μελών της στο πλαίσιο των συνεργατικών εργαστηρίων που διοργανώθηκαν τον Μάρτιο του 2016⁷. Η Διαμεσογειακή Επιτροπή προσμένει να αρχίσει να εφαρμόζεται η πρωτοβουλία (ως πιλότος για ολόκληρη τη Μεσόγειο) με την άμεση ανάμειξη των τοπικών και περιφερειακών δρώντων, το πρώτο εξάμηνο του 2017, όταν την προεδρία της ΕΕ θα έχει η Μάλτα.
23. **Σκοπεύει** να συμβάλει στην υλοποίηση της EUSAIR στο πεδίο. Προτίθεται να υποστηρίξει και να ενισχύσει τη διακυβέρνηση της EUSAIR και να συγκεκριμενοποιήσει την προστιθέμενη αξία την οποία μπορούν να παράσχουν οι περιφέρειες. Αυτό θα το κάνει με δράσεις και έργα στήριξης που θα σχεδιαστούν κυρίως στο πλαίσιο της επιχειρησιακής ομάδας της CPMR για τη στρατηγική Αδριατικής–Ιονίου και των θεματικών ομάδων εργασίας της Διαμεσογειακής Επιτροπής, με έμφαση στις μεταφορές⁸, στον αειφόρο τουρισμό, στην αειφόρο ανάπτυξη των παράκτιων ζωνών, μεταξύ άλλων σημαντικών θεμάτων, όπως η διαχείριση της μετανάστευσης.
24. **Στηρίζει**, στο πλαίσιο της συνεργασίας ανάμεσα στη CPMR και στην προεδρία της Μάλτας κατά το 1^ο εξάμηνο του 2017, την υλοποίηση στη Μεσόγειο των θαλάσσιων προτεραιοτήτων της ΕΕ, ιδίως όσον αφορά στο WestMed, στο EUSAIR και σε όσες άλλες πρωτοβουλίες και στρατηγικές ίσως αναδυθούν. Αυτή η στήριξη μπορεί να περιλάβει και τη συμβολή στη διοργάνωση υψηλού επιπέδου εκδηλώσεων ή διασκέψεων στις οποίες θα συμμετάσχουν οι περιφέρειες και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ

Η Διαμεσογειακή Επιτροπή αναγνωρίζει ότι στις πιο σημαντικές προκλήσεις στον θαλάσσιο τομέα της Μεσογείου καταλέγονται η μείωση των περιβαλλοντικών πιέσεων⁹, η ισορροπημένη ανάπτυξη των αλληλεπιδράσεων μεταξύ ξηράς και θάλασσας και η συγκεκριμενοποίηση του ρόλου των περιφερειών στον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό και στην ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών. Ως εκ τούτου, χρειάζεται να συνδυαστούν οι θαλάσσιες επενδύσεις κάθε είδους για να τονωθεί η γαλάζια οικονομία, να προστατευθεί το περιβάλλον και να προσεγγιστούν οι θαλάσσιες υποθέσεις με τρόπο συνολικό. Για αυτόν τον λόγο, η Διαμεσογειακή Επιτροπή έχει ήδη αναμειχθεί σε διάφορα έργα και δραστηριότητες, μέσω της ομάδας εργασίας για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική και τις μεταφορές, και έχει παραγάγει διάφορες τεχνικές και πολιτικές συστάσεις μαζί με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη στη Μεσόγειο. Όσον αφορά στις ευρωπαϊκές και ευρωμεσογειακές πολιτικές για τις θαλάσσιες υποθέσεις και σε όλες τις υφιστάμενες και τις μελλοντικές στρατηγικές (ιδίως τη EUSAIR και τη WestMed), η Διαμεσογειακή Επιτροπή:

25. **Αναγνωρίζει** ότι η [μάχη ενάντια στην κλιματική αλλαγή και η διατήρηση της βιοποικιλότητας στη Μεσόγειο](#) είναι προτεραιότητες που πρέπει να τεθούν στο ίδιο επίπεδο με την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και μπορούν να ωθήσουν τη γαλάζια οικονομία και να προστατεύσουν τα εδάφη της Μεσογείου. Για αυτόν τον λόγο, η Διαμεσογειακή Επιτροπή σκοπεύει να συνεισφέρει, να αξιοποιήσει και να επεξεργαστεί περαιτέρω πλήθος δράσεων της CPMR, της Διαμεσογειακής Επιτροπής και των μελών της, όπως αυτές που περιλαμβάνονται στο [Παράρτημα 1](#) της παρούσας πολιτικής διακήρυξης.

⁷ Αφορούσαν στον αειφόρο τουρισμό, στη θαλάσσια καινοτομία, στις αειφόρες θαλάσσιες μεταφορές, στον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό και στη διακυβέρνηση στη Μεσόγειο.

⁸ Για παράδειγμα, σκέψεις και δράσεις για την αποτελεσματική σύνδεση των βαλκανικών περιοχών με τους διαδρόμους του ΔΕΔ-Μ, επέκταση του διαδρόμου ScanMed προς τις ακτές Αδριατικής–Ιονίου στη νότια Ιταλία, δράσεις για τις αειφόρους θαλάσσιες μεταφορές και τις καινοτόμες, ολοκληρωμένες, πολυτροπικές υπηρεσίες μεταφορών.

⁹ Η κατάσταση διαφέρει κατά περιοχή, όπως έδειξαν τα αποτελέσματα του [έργου MED-IAMER](#), αλλά η γενική τάση είναι ανησυχητική.

26. **Θεωρεί** πολύ σημαντικό να παράσχει η ΕΕ στις περιφέρειες –οι οποίες ήδη στηρίζουν πολύ τη θαλάσσια οικονομία– τα κατάλληλα μέσα για να τονωθούν οι θαλάσσιες επενδύσεις στη Μεσόγειο. Τα υπάρχοντα μέσα (π.χ. ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΕΤΘΑ, Ορίζοντας 2020, ΕΜΓ) πρέπει να αναλυθούν προσεκτικά για να κατανοηθεί πώς πραγματικά επηρεάζουν τα εδάφη. Το ΕΤΘΑ, που παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον για τη CPMR και τις περιφέρειες της Διαμεσογειακής Επιτροπής, θα αναβαθμιστεί σε κύριο μέσο της ΕΕ, προσαρμόζοντας τις χρηματοδοτήσεις του στις πραγματικές ανάγκες και στις προκλήσεις των διάφορων θαλάσσιων τομέων. Οι στρατηγικές που επηρεάζουν τη Μεσόγειο πρέπει να εστιάσουν ιδιαίτερα στην προώθηση συνεργειών μεταξύ των υπαρχόντων μέσων (ευρωπαϊκών και μη) και στην αξιοποίηση της εμπειρίας των ευρωπαϊκών περιφερειών σχετικά με τις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης που συνδέονται με τα ΕΔΕΤ, καθώς οι έννοιες και οι μεθοδολογίες τους θα μπορούσαν να προσαρμοστούν και να δοκιμαστούν σε τρίτες χώρες και εδάφη.
27. **Παρατηρεί** ότι τα πρώτα σχόλια που έλαβε η CPMR από τις περιφέρειες δείχνουν ότι το ΕΤΣΕ (σχέδιο Γιούνκερ) δεν φαίνεται να χρησιμοποιείται ευρέως για τη στήριξη της θαλάσσιας οικονομίας. Για αυτόν τον λόγο και για να διαπιστώσει αν πρέπει να συνδεθούν καλύτερα το ΕΤΣΕ, η περιφερειακή πολιτική της ΕΕ και το ΕΤΘΑ, ώστε να έχουν καλύτερο αποτέλεσμα στη Μεσόγειο και αλλού, η Διαμεσογειακή Επιτροπή θα συμβάλει στην αξιολόγηση την οποία θα διεξαγάγει η CPMR για την τρέχουσα δημοσιονομική περίοδο.
28. **Ζητά** από την ΕΕ να ενισχύσει τις συνέργειες ανάμεσα στους κλάδους της θαλάσσιας οικονομίας (π.χ. θαλάσσια ενέργεια, ναυπηγική) για να στηρίξει, μαζί με τις περιφέρειες, όσες στρατηγικές των κλάδων αυτών έχουν ως στόχο τη διαφοροποίηση. Με αυτόν τον τρόπο η Ευρώπη –και ιδίως η Μεσόγειος– θα μπορούσε να συνεχίσει να αναδεικνύεται ως ηγέτιδα στην παγκόσμια θαλάσσια οικονομία και να αναπτύσσει τις κατάλληλες σχέσεις με παρόχους τρίτων χωρών στη Μεσόγειο. Η Διαμεσογειακή Επιτροπή θα συμβάλει επίσης στη σύναψη σχέσεων συνεργασίας ανάμεσα σε σημαντικούς οργανισμούς, όπως Ocean Energy Europe και CPMR.
29. **Αναγνωρίζει** και επικροτεί τη διάθεση της ΕΕ να στηρίξει τις γαλάζιες τεχνολογίες, η οποία αποτυπώνεται στην πρόσφατη πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τον τομέα αυτό. Η Διαμεσογειακή Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο να συναφθούν συνεργασίες με συμπλέγματα φορέων που ασχολούνται με θαλάσσια ζητήματα για να συνεισφέρουν στην πρόταση της CPMR σε αυτό το πλαίσιο ή σε περαιτέρω πιθανές δράσεις, ξεκινώντας με τη συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων ως δίκτυο ηγετικών ευρωπαϊκών ερευνητικών κέντρων στον τομέα των γαλάζιων βιοτεχνολογιών. Η διερεύνηση τρόπων διευκόλυνσης και επιτάχυνσης των στρατηγικών πρωτοβουλιών δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την αξιοποίηση ευκαιριών για τη γαλάζια οικονομία στη Μεσόγειο πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα όλων των μεσογειακών στρατηγικών.
30. **Υποστηρίζει** ότι χρειάζεται οι ευρωπαϊκοί θεσμοί να συνεργαστούν με τις μεσογειακές περιφέρειες για να παρακολουθούν τους κοινωνικοοικονομικούς αντικτύπους της κοινής αλιευτικής πολιτικής και της εξωτερικής της διάστασης, σε σχέση με ζητήματα όπως η υποχρέωση εκφόρτωσης όλων των αλιευμάτων και η σύνδεση μεταξύ αλιείας και περιβαλλοντικών κανονισμών (π.χ. οδηγία πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική). Η Διαμεσογειακή Επιτροπή θα συμβάλει στη συνολική εξέταση αυτών των σημείων εκ μέρους της CPMR, ιδίως στην ανάλυση της υλοποίησης των επιχειρησιακών σχεδίων του ΕΤΘΑ σε περιφερειακό επίπεδο, αποσκοπώντας στην παραγωγή σκέψεων για το μέλλον της κοινής αλιευτικής πολιτικής. Η Διαμεσογειακή Επιτροπή επίσης αναγνωρίζει τη σπουδαία συμβολή της συνδιαχειριζόμενης αλιείας στην εκπόνηση της κοινής αλιευτικής πολιτικής και ενθαρρύνει τη δημιουργία νέων μηχανισμών με τους οποίους να καταστρωθούν σχέδια τα οποία θα εφαρμόσουν ομάδες συνδιαχείρισης για τη διακυβέρνηση, στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής, μεγάλων περιφερειοποιημένων πολυετών σχεδίων και περιφερειακά γνωμοδοτικά συμβούλια.
31. **Προειδοποιεί** ότι η σύγκρουση χρήσεων στον ναυτιλιακό και στον θαλάσσιο κλάδο θα μπορούσε να επιλυθεί με την αποτελεσματική υλοποίηση του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού και της ολοκληρωμένης διαχείρισης των παράκτιων ζωνών, καθώς και με τη συμμετοχή των περιφερειών, ώστε να βρεθεί μια καλή ισορροπία ανάμεσα στην ανάπτυξη των αναδυόμενων και των παραδοσιακών θαλάσσιων κλάδων, όπως της αλιείας.
32. Καλεί την ΕΕ να υποστηρίξει την εκπόνηση ενός πιλοτικού προγράμματος στη βορειοδυτική Μεσόγειο, το οποίο θα βασίζεται στην προσέγγιση του ADRIPLAN στην περιφέρεια Αδριατικής–Ιονίου, με στόχο να αρχίσει να διαμορφώνεται ένας οδηγός για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό στη δυτική Μεσόγειο.
33. **Υπογραμμίζει** τη σημασία πρωτοβουλιών όπως η MEDFISH4EVER και καλεί τα μεσογειακά κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι τα πολυετή σχέδια διαχείρισης θα υλοποιηθούν αποτελεσματικά και να θέσουν σε ισχύ την παρακολούθησή τους μέσω της βελτίωσης των εκστρατειών για τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την κατάσταση των κυριότερων εμπορικών αλιευτικών πόρων.
34. **Προσφέρει** τη συνεργασία της στο MED PAN, ενόψει του φόρουμ για τις προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές, το οποίο θα διεξαχθεί στην Ταγγέρη τον Νοέμβριο του 2016 ως ευκαιρία σύναψης συνεργασιών με τις περιφέρειες στα θέματα της διακυβέρνησης και της προώθησης των υπηρεσιών του οικοσυστήματος στις προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές, που επίσης πρέπει να θεωρούνται προτεραιότητες σε όλες τις στρατηγικές.
35. **Επιμένει** ότι ο αιεφόρος τουρισμός πρέπει να διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στις μεσογειακές στρατηγικές. Για αυτόν τον λόγο, η Διαμεσογειακή Επιτροπή σκοπεύει να συμβάλει στις εργασίες για την κατάρτιση δεικτών για τον αιεφόρο θαλάσσιο και παράκτιο τουρισμό σε όλες τις υπο-λεκάνες, την κατάστρωση δράσεων για τη διαφοροποίηση και τη μη εποχικότητα του τουρισμού, για τον πολιτιστικό τουρισμό και τις διασταυρούμενες πωλήσεις προϊόντων, τον αλιευτικό τουρισμό, την εμπορική προσαρμογή, τις σχέσεις ανάμεσα στον τουρισμό και

τα παράκτια σχέδια που σχετίζονται με τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό και την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών, καταθέτοντας σκέψεις για τον τουρισμό με κρουαζιέρα.

36. **Προτείνει** να δοθεί μεγάλη προτεραιότητα σε όλες τις μεσογειακές στρατηγικές στη μείωση του χάσματος δεξιοτήτων, στην τόνωση της κατάρτισης και της εκπαίδευσης στους κλάδους της θαλάσσιας οικονομίας (π.χ. θαλάσσιες μεταφορές και διαχείριση υλικών [logistics], γαλάζιες βιοτεχνολογίες, θαλάσσιες ανανεώσιμες ενέργειες, αλιεία και υδατοκαλλιέργεια, επαγγελματικό γιότινγκ) και επικροτεί κάθε πιθανή πρωτοβουλία που αποσκοπεί στη δημιουργία ενός μεσογειακού φόρουμ θαλάσσιων θεσμών που θα περιλαμβάνει τις περιφέρειες και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.
37. **Επικροτεί** την εγκαίνιαση των Blue Careers της ΕΕ, που στοχεύουν στη μείωση του χάσματος δεξιοτήτων και στην αύξηση της γνώσης και των ευκαιριών σταδιοδρομίας στη γαλάζια οικονομία, μέσω της συνεργασίας επιχειρήσεων της θαλάσσιας οικονομίας, κέντρων εκπαίδευσης και κατάρτισης, και των περιφερειών. Η Διαμεσογειακή Επιτροπή προσμένει την αξιολόγηση των έργων που υποβλήθηκαν στην 1^η πρόσκληση και την εκκίνηση του δεύτερου κύκλου πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, το 2018, ίσως και με τη συμμετοχή τρίτων χωρών και με μεγαλύτερο προϋπολογισμό. Η Διαμεσογειακή Επιτροπή θα συνεχίσει επίσης να αναπτύσσει περαιτέρω συνεργασίες με πολλά ευρωπαϊκά και μεσογειακά θαλάσσια ινστιτούτα, επιχειρήσεις και οργανισμούς στο πλαίσιο των έργων που συνδέονται με την πρωτοβουλία Vasco da Gama της CPMR και τα οποία θα μπορούσαν να συνδεθούν με αναδυόμενες στρατηγικές.
38. **Επαναλαμβάνει** ότι χρειάζεται να επιταχυνθούν η ανάπτυξη και η διασύνδεση των ευρωπαϊκών διαδρόμων που συνδέουν τη Μεσόγειο με αποδοτικές θαλάσσιες αρτηρίες, υλοποιώντας τις δράσεις που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης για τις περιφερειακές μεταφορές στη Μεσόγειο και δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στη βελτίωση των υποδομών και υπηρεσιών των λιμανιών. Επιπλέον, η Διαμεσογειακή Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η επαρκής και ταχύτερη υλοποίηση υποδομών στον μεσογειακό διάδρομο είναι πολύ σημαντική και απαραίτητη για τη σύνδεση με τις θαλάσσιες αρτηρίες και για τον δυναμισμό των οικονομιών της ΕΕ και της Μεσογείου. Για αυτόν τον λόγο, η Διαμεσογειακή Επιτροπή υπενθυμίζει την ανάγκη να συνεχίσουν να συμμετέχουν οι περιφέρειες σε όσες συσκέψεις γίνουν στα φόρα όλων των διαδρόμων –ιδίως κατά τη διαπραγμάτευση του λεπτομερούς σχεδίου υλοποίησης–, για να λαμβάνονται υπ’ όψιν οι προτεραιότητες των περιφερειών όσον αφορά στις υποδομές και σε άλλα θέματα ενδιαφέροντος. Η Διαμεσογειακή Επιτροπή τονίζει ότι είναι σημαντικό τα φόρα των διαδρόμων να χρησιμεύσουν για να αξιολογηθεί αν ο μηχανισμός CEF και οι κρατικές επενδύσεις ευθυγραμμίζονται με τις προτεραιότητες του ΔΕΔ-Μ και με τους συμβιβασμούς για το 2030 αναφορικά με το βασικό δίκτυο, οι οποίοι περιλαμβάνονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1315/2013.
39. **Υπογραμμίζει** ότι θα είναι ενεργή στη διάρκεια ενός έτους διαπραγμάτευση του λεπτομερούς σχεδίου υλοποίησης για τις θαλάσσιες αρτηρίες. Σε αυτό το σχέδιο η ΕΕ πρέπει να λάβει υπ’ όψιν –όπως ορίζουν το άρθρο 170 παράγραφος 2 και στο άρθρο 174 της Συνθήκης της ΕΕ– την εξάρτηση των νησιωτικών εδαφών της Μεσογείου όσον αφορά στις θαλάσσιες μεταφορές για την οικονομική, την κοινωνική και την εδαφική ανάπτυξή τους καθώς και το ότι αυτά τα εδάφη μπορούν να λειτουργήσουν ως σύνδεσμοι μεταξύ Βόρειας Αφρικής και Ευρώπης. Επομένως, η προσβασιμότητα πρέπει να αποτελέσει κριτήριο κατά την επιλογή έργων. Ως τμήμα της συνολικής δουλειάς της CPMR, η Διαμεσογειακή Επιτροπή θα παρακολουθήσει τα αποτελέσματα της τελευταίας πρόσκλησης του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», που αφορούσε στις θαλάσσιες αρτηρίες, για να αξιολογήσει τον βαθμό στον οποίο οι θαλάσσιες μεταφορές και οι απόκεντρες περιφέρειές της έχουν ωφεληθεί από το εν λόγω μέσο χρηματοδότησης σε σύγκριση με άλλα εδάφη της ΕΕ. Αυτή η ενέργεια θα ωφεληθεί όλες τις αναδυόμενες μεσογειακές στρατηγικές και πρωτοβουλίες.
40. **Επαναβεβαιώνει** ότι τα ευρωπαϊκά προγράμματα συνεργασίας στη Μεσόγειο είναι σημαντικά για την τόνωση των στρατηγικών και των δράσεων των περιφερειών που αφορούν σε θαλάσσια ζητήματα, όπως ADRION, Interreg MED και ENI CBC MED. Επίσης υπογραμμίζει ότι είναι σημαντική η αποτελεσματική κοινοποίηση και αξιοποίηση των καρπών που δίνουν τα έργα αυτών των προγραμμάτων –κοινοποίηση προς και αξιοποίηση από τις περιοχές, τις κοινωνίες, τους πολίτες. Έτσι, η Διαμεσογειακή Επιτροπή επικροτεί και στηρίζει την πρωτοβουλία του Interreg MED να εγκαταστήσει οριζόντια έργα για να ανταποκριθεί σε αυτήν την ανάγκη. Κάτι εξίσου σημαντικό, που πρέπει να έχουμε κατά νου προς όφελος των κοινών στρατηγικών, είναι η ταυτόχρονη αξιοποίηση περισσότερων του ενός έργων και οι πιθανές συνέργειες ανάμεσα σε διαφορετικά προγράμματα.
41. **Τονίζει** ότι όλες οι τρέχουσες και οι μελλοντικές στρατηγικές και πρωτοβουλίες στη Μεσόγειο πρέπει να χρησιμεύουν για καλύτερο συντονισμό των οραμάτων, των πολιτικών, των στρατηγικών, των χρηματοδοτικών μέσων και των δρώντων στη Μεσόγειο και σε υποπεριοχές της. Ταυτόχρονα, πρέπει να δίνουν στις αρχές των περιφερειών κεντρικό ρόλο στη λήψη αποφάσεων μαζί με τα κράτη. Αυτό είναι πολύ σημαντικό για να υπάρχει συνάφεια ανάμεσα στο εδαφικό και στο θαλάσσιο στοιχείο. Και μόνο το ότι θα οριστούν κοινοί στόχοι για αυτές τις στρατηγικές θα βοηθήσει στη μεταφορά πολιτικών και στη δόμηση ικανοτήτων μεταξύ των μεσογειακών περιοχών και θα βελτιώσει την ολοκλήρωση της Μεσογείου σε όλα τα επίπεδα.

III. ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΜΕΤΡΙΑΣΜΟ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ

ΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΣ ΤΗ MEDCOP22 ΚΑΙ ΤΗ ΧΑΡΤΑ ΤΗΣ ΜΠΟΛΟΝΙΑ

Η Διαμεσογειακή Επιτροπή και οι περιφέρειές της συμμετείχαν στις διεργασίες που οδήγησαν στη [Διακήρυξη των τοπικών και περιφερειακών εκλεγμένων αντιπροσώπων της Μεσογείου για το κλίμα](#), στη [MEDCOP21](#) στη Μασσαλία, και στην COP21 στο Παρίσι τον Δεκέμβριο του 2015. Κατόπιν αυτών των πρωτοβουλιών, η Διαμεσογειακή Επιτροπή:

42. **Καλεί** να υλοποιηθεί με αποτελεσματικό τρόπο η συμφωνία της COP21 και να ανοίξει ο δρόμος προς την COP22, με δράσεις για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό των επιπτώσεών της, και συνιστά στις αρχές να εξετάσουν καλύτερα τους ρόλους και τις ενέργειες των τοπικών και περιφερειακών δρώντων και της κοινωνίας των πολιτών στα ζητήματα αυτά.
43. **Στηρίζει πλήρως** τη διεργασία της MEDCOP και την εκδήλωση [MEDCOP CLIMAT 2016](#), η οποία φέτος θα διεξαχθεί στο Μαρόκο, στην περιφέρεια Ταγγέρης – Τετουάν – Αλ Χοσείμα (μέλος της Διαμεσογειακής Επιτροπής), στην πόλη της Ταγγέρης, στις 18 και 19 Ιουλίου 2016. Η Διαμεσογειακή Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι είναι σημαντικό να διαπιστωθεί τι σκέφτονται για τις κλιματικές προκλήσεις και τις λύσεις στη Μεσόγειο οι ενδιαφερόμενοι του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, της επιστημονικής κοινότητας και της κοινωνίας των πολιτών, ώστε το όραμα αυτό να μεταφερθεί στην COP22, η οποία θα διεξαχθεί στο Μαρακές τον Νοέμβριο του 2016.
44. **Προτίθεται** να στηρίξει τη MEDCOP CLIMAT 2016 βοηθώντας στη διάδοση της εκδήλωσης και των θεμάτων της, τονώνοντας τη συμμετοχή των περιφερειών και συμβάλλοντας στις εργασίες και στα πολιτικά μηνύματα της εκδήλωσης και στη μετέπειτα δημοσιοποίησή τους. Για να το επιτύχει αυτό, προτίθεται να αξιοποιήσει προηγούμενες και τωρινές συζητήσεις και έργα, που αφορούν κυρίως στην αειφόρο ανάπτυξη, στην προστασία των ακτών και των θαλάσσιων περιοχών¹⁰, σε ζητήματα διαχείρισης των υδάτων, αειφόρων μεταφορών και τουρισμού και ενεργειακής αποδοτικότητας.
45. **Εξακολουθεί** να υποστηρίζει και να προωθεί τη «Χάρτα της Μπολόνια» και επικροτεί τη σχετική πρωτοβουλία του ιταλικού υπουργείου Περιβάλλοντος και Προστασίας Γαιών και Θαλασσών να συστήσει –μαζί με 15 θαλάσσιες περιφέρειες– ένα [Εθνικό Συμβούλιο για τη Διάβρωση των Ακτών](#) που θα ασχολείται με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό των επιπτώσεών της στις παράκτιες περιοχές. Υποστηρίζει κυρίως τον στόχο να επεκταθεί η ιταλική πρωτοβουλία στη Μεσόγειο μέσω μιας μελλοντικής αποτελεσματικής συνεργασίας στην οποία θα συμμετάσχουν και άλλα αρμόδια υπουργεία και περιφέρειες άλλων χωρών που αντιμετωπίζουν προβλήματα σχετιζόμενα με την κλιματική αλλαγή. Για αυτόν τον λόγο, η Διαμεσογειακή Επιτροπή τονίζει ότι είναι σημαντικό να ενημερωθούν οι πληθυσμοί της Μεσογείου για τα προβλήματα αυτά αλλά και να ενσωματωθεί αυτού του είδους η συνεργασία στις αναδυόμενες μεσογειακές στρατηγικές¹¹.

ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Όσον αφορά σε **ζητήματα νερού και ενέργειας**, η Διαμεσογειακή Επιτροπή συνεχίζει τις δραστηριότητές της μέσω της ειδικής ομάδας εργασίας της και των εσωτερικών επιχειρησιακών ομάδων της. Ειδικότερα, όσον αφορά στο νερό και στη σχέση του με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η Διαμεσογειακή Επιτροπή αναπτύσσει τις σκέψεις που εκφράστηκαν στην [πολιτική θέση](#) για την οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα και τις μεσογειακές περιφέρειες, στο τέλος του 2014. Προς το παρόν επεξεργάζεται επικαιροποιημένα και συγκεκριμενοποιημένα μηνύματα βάσει της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των μελών της (θα περιληφθούν σε ένα νέο έγγραφο πολιτικής, το οποίο θα κυκλοφορήσει έως το τέλος του 2016).

Τούτων δοθέντων, σχετικά με το **νερό** και τις **ανανεώσιμες ενέργειες** και λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι η απεριόριστη πρόσβαση στο νερό ως δημόσιο και κοινωνικό αγαθό αποτελεί θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα, η Διαμεσογειακή Επιτροπή:

46. **Ζητά** από τους ευρωπαϊκούς, τους εθνικούς και τους διεθνείς θεσμούς να στηρίξουν τις περιφέρειες στις προσπάθειες που καταβάλλουν για να βελτιώσουν:
 - [την πλήρη αξιοποίηση των επαναχρησιμοποιούμενων αστικών υδάτων](#) με στόχο να έχουν τα εδάφη έναν πιο φθινό πόρο ύδρευσης, ικανό να μεγιστοποιήσει τις θρεπτικές ιδιότητες του νερού¹², να συνεισφέρει στην απόσβεση των δαπανών για τον καθαρισμό του νερού και να δώσει μια πρόσθετη εγγύηση διαθεσιμότητας στους χρήστες, ενισχύοντας παράλληλα την «προσαρμοστικότητα» (resilience) του νερού.
 - [τα μέτρα και τις διαδικασίες για την επαναχρησιμοποίηση νερού, τις μονάδες αφαλάτωσης και τη χρήση εναλλακτικών πηγών ενέργειας](#). Με αυτόν τον τρόπο θα μπορούσε να αυξηθεί η διαθεσιμότητα νερού, να μειωθεί η χρήση μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, να ενισχυθεί η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, να

¹⁰ Σύνδεση με τα έργα του [MarInA-Med](#).

¹¹ Ειδικά σε κοινές προσπάθειες και συνεργασίες για την ανάπτυξη γνώσης και τη δοκιμή καινοτόμων λύσεων, που απαιτούνται για την αποτελεσματικότερη απόκριση στις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής στη λεκάνη και ιδίως στις παράκτιες περιοχές, των οποίων η ασφάλεια και οι ευκαιρίες ανάπτυξης είναι άρρηκτα συνδεδεμένες και αποτελούν προϋπόθεση για την αειφόρο ανάπτυξη στον ναυτιλιακό και στον θαλάσσιο κλάδο.

¹² Π.χ. ως λίπασμα αν η επαναχρησιμοποίηση αφορά στη γεωργία.

δημιουργηθούν θέσεις εργασίας και να γίνουν κατοικήσιμες ορισμένες περιοχές οι οποίες πλέον θα υδροδοτούνται.

Αυτά τα μέτρα, μαζί με πρόσθετη χρηματοδότηση, θα μπορούσαν να συνεισφέρουν στην αποτελεσματική υλοποίηση των στόχων της οδηγίας-πλαίσιο για τα ύδατα και να παράσχουν καλές πρακτικές για τη διαχείριση των υδάτων σε άλλες περιοχές τις Μεσογείου, που δεν ανήκουν στην ΕΕ.

Στο πεδίο της **ενέργειας** και συγκεκριμένα της ενεργειακής αποδοτικότητας, η Διαμεσογειακή Επιτροπή:

47. **Επικροτεί** την πρωτοβουλία του Κέντρου για τη Μεσογειακή Ολοκλήρωση να συστήσει ένα Μεσογειακό φόρουμ για την ηλεκτρική ενέργεια και την κλιματική αλλαγή. Η Διαμεσογειακή Επιτροπή στηρίζει τους στόχους του φόρουμ: να γνωστοποιήσει τα οφέλη της ολοκλήρωσης της μεσογειακής αγοράς ενέργειας, να στηρίξει τη μετάβαση της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής σε μια οικονομία με χαμηλή εξάρτηση από τον άνθρακα, και να διαδώσει τη γνώση σχετικά με αυτά τα ζητήματα. Η Διαμεσογειακή Επιτροπή κυρίως στηρίζει την ιδέα συσπείρωσης μικρών ομάδων ενδιαφερομένων –και περιφερειών– γύρω από σαφώς καθορισμένες θεματικές.
48. **Υπογραμμίζει** ότι οι περιφέρειες (μαζί με τις τοπικές αρχές) διαδραματίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην υλοποίηση των πολιτικών εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακής αποδοτικότητας. Πράγματι, βρίσκονται στην καλύτερη θέση να γνωρίζουν τις υποδομές παραγωγής κάθε περιοχής και τις ανάγκες των πολιτών. Έτσι, μπορούν να είναι πιο ευέλικτες κατά την αξιοποίηση κονδυλίων για την υλοποίηση των πολιτικών, ακριβώς χάρη στην εγγύτητά τους προς τη στοχευόμενη περιοχή.
49. **Υπενθυμίζει** ότι είναι ανάγκη να τονωθούν και να συντονιστούν οι περιφερειακές στρατηγικές για την ενεργειακή ανακαίνιση των κτηρίων σε μεσογειακό επίπεδο και ότι είναι σημαντικό να γίνουν ενέργειες σε συμφωνία με τη Διακήρυξη της Λιουμπλιάνα και τα έργα ELIHMED, MARIE και PROFORBIOMED, στην κατεύθυνση ενός κοινού σχεδίου δράσης για την ενεργειακή ανακαίνιση των μεσογειακών κτηρίων και ενός μοντέλου πολυεπίπεδης διακυβέρνησης. Για αυτόν τον λόγο, η Διαμεσογειακή Επιτροπή προσμένει την κατάρτιση και την υλοποίηση του σχεδίου και των μελλοντικών προτεραιοτήτων, με τη βοήθεια της ειδικής επιχειρησιακής ομάδας της για το θέμα και μέσω ευρωπαϊκών έργων τα οποία βρίσκονται ήδη υπό αξιολόγηση και των οποίων ηγούνται οι περιφέρειες της στο πλαίσιο του προγράμματος Interreg MED.
50. **Ζητά** από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβλέψει μηχανισμούς, συστήματα και συγκεκριμένα μέτρα για να επιτύχει τα εξής:
 - ο Να βελτιώσει τον ρόλο των περιφερειών στην υλοποίηση, στην παρακολούθηση και στην αξιολόγηση των σχεδίων τα οποία υιοθετούν τα κράτη μέλη και αφορούν στην ενεργειακή αποδοτικότητα και στην εξοικονόμηση –υλοποιώντας την οδηγία 2012/27/ΕΕ.
 - ο Να στηρίξει επενδύσεις για την ενεργειακή αποδοτικότητα σε περιφέρειες όπου η αγορά ή τα χρηματοδοτικά μέσα, π.χ. το ΕΤΣΕ, ίσως να μην αποδώσουν τα αναμενόμενα.
 - ο Να καταπολεμήσει την ενεργειακή ένδεια ομοιογενώς και διεπιστημονικώς στις χώρες της ΕΕ και στις περιφέρειες, εντός του πεδίου εφαρμογής της υφιστάμενης οδηγίας για την ενεργειακή αποδοτικότητα και ενόψει της προσεχούς αναθεώρησής της.
 - ο Να προωθήσει την ίδια κατανάλωση στην ΕΕ και στη Μεσόγειο, προωθώντας μια πλήρη και ισορροπημένη ανάπτυξη στα κράτη μέλη της ΕΕ, επιτρέποντας την καλύτερη δυνατή χρήση των πόρων κάθε περιφέρειας, και να καταστεί παράδειγμα προς μίμηση για προγράμματα που θα εφαρμοστούν σε τρίτες χώρες.

*** **